

Brüssel, 3. juuli 2018
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0269 (NLE)

10755/18
ADD 1

COASI 168	AGRI 329
ASIE 32	TRANS 305
CFSP/PESC 649	ENV 491
RELEX 607	ENER 265
COHOM 91	ECOFIN 697
CONOP 58	EDUC 277
COTER 93	CULT 83
WTO 173	CLIMA 128
JAI 727	MIGR 99
DEVGEN 118	ASEM 1

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Kättesaamise kuupäev:	3. juuli 2018
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	JOIN(2018) 20 final
Teema:	Ühisettepanek: LISA järgmise dokumendi juurde: Nõukogu otsus ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Malaisia valitsuse vahelise partnerluse ja koostöö raamlepingu Euroopa Liidu nimel allakirjutamise ja lepingu ajutise kohaldamise kohta

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument JOIN(2018) 20 final - Annex.

Lisatud: JOIN(2018) 20 final

EUROOPA
KOMISJON

LIIDU VÄLISASJADE
JA JULGEOLEKUPOLIITIKA
KÕRGE ESINDAJA

Brüssel, 3.7.2018
JOIN(2018) 20 final

ANNEX

LISA

järgmise dokumendi juurde:

Ühisettepanek:

Nõukogu otsus

**ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Malaisia valitsuse
vahelise partnerluse ja koostöö raamlepingu Euroopa Liidu nimel allakirjutamise ja
lepingu ajutise kohaldamise kohta**

**ÜHELT POOLT EUROOPA LIIDU JA SELLE LIIKMESRIIKIDE NING TEISELT
POOLT MALAISIA VALITSUSE VAHELINE PARTNERLUSE JA KOOSTÖÖ
RAAMLEPING**

EUROOPA LIIT, edaspidi „liit“ või „EL“,

ning

BELGIA KUNINGRIIK,

BULGAARIA VABARIIK,

TŠEHHI VABARIIK,

TAANI KUNINGRIIK,

SAKSAMAA LIITVABARIIK,

EESTI VABARIIK,

IIRIMAA,

KREEKA VABARIIK,

HISPAANIA KUNINGRIIK,

PRANTSUSE VABARIIK,

HORVAATIA VABARIIK,

ITAALIA VABARIIK,

KÜPROSE VABARIIK,

LÄTI VABARIIK,

LEEDU VABARIIK,

LUKSEMBURGI SUURHERTSOGIRIIK,

UNGARI,

MALTA VABARIIK,

MADALMAADE KUNINGRIIK,

AUSTRIA VABARIIK,

POOLA VABARIIK,

PORTUGALI VABARIIK,

RUMEENIA,

SLOVEENIA VABARIIK,

SLOVAKI VABARIIK,

SOOME VABARIIK,

ROOTSI KUNINGRIIK,

SUURBRITANNIA JA PÕHJA-IIRI ÜHENDKUNINGRIIK,

Euroopa Liidu liikmesriigid, edaspidi „liikmesriigid“,
ühelt poolt

ning

MALAISIA VALITSUS, edaspidi „Malaisia“,
teiselt poolt,

edaspidi eraldi „lepinguosaline“ või koos „lepinguosalised“,

VÕTTES ARVESSE lepinguosaliste traditsioonilisi sõprussidemeid ning neid ühendavaid tihedaid ajaloolisi, poliitilisi ja majanduslikke sidemeid,

PÖÖRATES erilist tähelepanu nende vastastikuse suhte laiahaardelisusele,

ARVESTADES, et käesolev leping moodustab osa nendevahelisest ulatuslikumast ja järjepidevast suhtest, mis toimib kokkulepete kaudu, mille osalised mõlemad on,

TUNNISTADES sallivuse, tunnustamise ja vastastikuse austuse väärtust mitmekesisel ja mitmetahulisel rahvusvahelisel kogukonnal, ning tunnistades mõõdukuse olulisust,

KINNITADES VEEL KORD lepinguosaliste otsust järgida demokraatia põhimõtteid ja inimõigusi, mis on sätestatud inimõiguste ülddeklaratsioonis ja muudes lepinguosaliste suhtes kohaldatavates asjaomastes rahvusvahelistes inimõigustealastes dokumentides,

KINNITADES VEEL KORD oma otsust järgida õigusriigi ja hea valitsemistava põhimõtteid ning soovi edendada oma rahvaste majanduslikku ja sotsiaalset arengut, järgides seejuures säästva arengu põhimõtet ja keskkonnakaitse nõudeid,

SOOVIDES tugevdada koostööd rahvusvahelise stabiilsuse, õiguse ja julgeoleku valdkonnas, mis on säästva sotsiaalse ja majandusliku arengu edendamise, vaesuse kaotamise ja Ühendatud Rahvaste Organisatsiooni (edaspidi „ÜRO“) Peaassamblee resolutsiooniga 70/1 (2015) „Muudame maailma: säästva arengu tegevuskava aastaks 2030“ ÜRO säästva arengu tippkohtumisel 25. septembril 2015 heaks kiidetud säästva arengu tegevuskava 2030 (edaspidi „2030. aasta tegevuskava“) edendamise peamine eeltingimus,

PIDADES terrorismi ohuks ülemaailmsele julgeolekule ning soovides süvendada omavahelist dialoogi ja koostööd terrorismi vastu võitlemise valdkonnas kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu asjakohaste dokumentidega, eelkõige ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1373 (2001),

VÄLJENDADES pühendumist ennetada kõiki terrorismi vorme ja võidelda nende vastu ning võtta kasutusele tõhusad rahvusvahelised vahendid, et tagada terrorismi väljajuurimine,

TUNNISTADES, et terrorismi vastu võitlemiseks võetud meetmed peavad olema kooskõlas lepinguosaliste rahvusvahelisest õigusest tulenevate kohustustega ja eelkõige rahvusvahelist inimõigustealase õiguse ja humanitaarõigusega,

KINNITADES VEEL KORD, et kõige raskemad rahvusvahelisele üldsusele muret tekitavad kuriteod ei tohi jääda karistamata, ning pidades rahvusvahelisi kriminaalkohtuid, sealhulgas Rahvusvahelist Kriminaalkohut rahvusvahelise rahu ja õiguse olulisteks tagajateks,

JAGADES ühist seisukohta, et massihävitusrelvade ja nende kandevahendite levik kujutab endast suurt ohtu rahvusvahelisele rahule ja julgeolekule, ning soovides süvendada dialoogi ja koostööd kõnealuses valdkonnas,

TUNNISTADES, et tavarelvade kontrollimatu liikumine ohustab rahvusvahelist ja piirkondlikku rahu, julgeolekut ja stabiilsust, ning tunnistades vajadust teha koostööd tavarelvade vastutustundliku üleandmise tagamisel ning väike- ja kergrelvadega, sealhulgas nende laskemoonaga ebaseadusliku kauplemise tõkestamisel,

TUNNUSTADES Euroopa Majandusühenduse ja Kagu-Aasia Maade Assotsiatsiooni (ASEANI) liikmesriikide Indoneesia, Malaisia, Filipiinide, Singapuri ja Tai vahel 7. märtsil 1980. aastal sõlmitud koostöölepingu ja järgnevate ühinemisprotokollide tähtsust,

TUNNUSTADES lepinguosaliste vaheliste olemasolevate suhete tugevdamise tähtsust, et tihendada nendevahelist koostööd ja kindlustada nende ühist tahet süvendada ja mitmekesistada oma suhteid vastastikust huvi pakkuvates valdkondades,

VÄLJENDADES pühendumust säästva arengu kõigi aspektide edendamisele, sealhulgas keskkonnakaitsele ning tõhusale koostööle kliimamuutustega võitlemisel,

VÄLJENDADES pühendumust edendada rahvusvaheliselt tunnustatud töö- ja sotsiaalnorme,

RÕHUTADES rändealase koostöö tugevdamise olulisust,

MÄRKIDES, et kui lepinguosalisel otsustavad käesoleva lepingu raames sõlmida vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala hõlmavaid erilepinguid, mille Euroopa Liit võib sõlmida vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu kolmanda osa V jaotisele, on sellised lepingud Ühendkuningriigi ja/või Iirimaa suhtes siduvad ainult juhul, kui Euroopa Liit koos Ühendkuningriigi ja/või Irimaaga teatavad samaaegselt Malaisiale nende vastavatest varasematest kahepoolsetest suhetest lähtuvalt, et sellised lepingud on muutunud Ühendkuningriigi ja/või Iirimaa kui ELi osa suhtes siduvaks, kuna neid käsitatakse Euroopa Liidu osana kooskõlas Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolliga nr 21 Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes. Ka edaspidised liidu sisemeetmed, mida võidakse võtta käesoleva lepingu rakendamiseks vastavalt eespool osutatud V jaotisele, on Ühendkuningriigi ja/või Iirimaa suhtes siduvad ainult juhul, kui nad on teatanud oma kavatsusest sellistes meetmetes osaleda või neid aktsepteerida vastavalt protokollile nr 21. Märkides samuti, et sellised tulevased lepingud või nendega seotud liidu sisemeetmed kuuluvad nimetatud aluslepingutele lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolliga nr 22 kohaldamisalasse,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

I JAOTIS

LAAD JA KOHALDAMISALA

Artikkel 1

Koostöö alus

1. Demokraatia põhimõtetest ja põhilistest inimõigustest kinnipidamine, nagu need on sätestatud inimõiguste ülddeklaratsioonis ja muudes lepinguosaliste suhtes kohaldatavates rahvusvahelistes inimõigusi käsitlevates dokumentides, ning õigusriigi põhimõtete järgimine toetab mõlema lepinguosalise sise- ja välispoliitikat ning moodustab käesoleva lepingu olulise osa.
2. Lepinguosaliselised kinnitavad oma ühiseid väärtusi, nagu need on väljendatud ÜRO põhikirjas.
3. Lepinguosaliselised kinnitavad oma otsust edendada säästvat arengut, teha koostööd kliimamuutustest ja üleilmastumisest tulenevate probleemide lahendamisel ning aidata saavutada rahvusvaheliselt kokkulepitud arengueesmärgid, eelkõige tugevdada 2030. aasta tegevuskava raames uuendatud üleilmset arengupartnerlust.
4. Lepinguosaliselised kinnitavad veel kord, et jäävad kindlaks hea valitsemistava põhimõttele selle kõigis aspektides.
5. Käesoleva lepingu rakendamise aluseks on dialoogi, vastastikuse lugupidamise, võrdse partnerluse, konsensuse ja rahvusvahelise õiguse põhimõtetest kinnipidamine.
6. Lepinguosaliselised nõustuvad, et käesoleva lepingu raames koostööd tehes rakendatakse nende vastavaid õigusnorme ja strateegiaid.

Artikkel 2

Koostöö eesmärgid

Lepingu eesmärk on luua lepinguosaliste vahel tugev partnerlus ning tihendada ja edendada koostööd vastastikust huvi pakkuvates küsimustes, võttes seejuures arvesse ühiseid väärtusi ja põhimõtteid.

II JAOTIS

KAHEPOOLNE, PIIRKONDLIK JA RAHVUSVAHELINE KOOSTÖÖ

Artikkel 3

Koostöö piirkondlike ja rahvusvaheliste foorumite ning organisatsioonide raames

1. Lepinguosalised vahetavad arvamusi ja teevad koostööd selliste piirkondlike ja rahvusvaheliste foorumite ja organisatsioonide raames nagu ÜRO ning asjakohased ÜRO allasutused, ELi-ASEANi dialoog, ASEANi piirkondlik foorum, Aasia-Euroopa kohtumine (ASEM), ÜRO kaubandus- ja arengukonverents ja Maailma Kaubandusorganisatsioon (WTO).

2. Lepinguosalised nõustuvad ka edendama käesoleva lepinguga hõlmatud valdkondades koostööd eksperdirühmade, akadeemiliste ringkondade, valitsusväliste organisatsioonide ning meedia vahel. Selline koostöö võib eelkõige hõlmata seotud koolituste, õpikodade, seminaride ja konverentside korraldamist, ekspertide vahetamist, uuringuid ja muid lepinguosaliste vahel kokkulepitud tegevust.

Artikkel 4

Piirkondlik ja kahepoolne koostöö

Igas valdkonnas, kus toimub käesoleva lepingu kohane dialoog ja koostöö, ja tõstes esile ELi ja Malaisia vahelise koostöö küsimusi, võivad lepinguosalised teha vastastikusel kokkuleppel koostööd, rakendades meetmeid piirkondlikul tasandil või korraga mõlemal tasandil, võttes arvesse asjaomase piirkondliku rühmituse otsustusprotsessi. Asjakohast raamistikku valides püüavad lepinguosalised suurendada kõigile huvitatud isikutele avaldatavat mõju ja nende osalust, kasutades seejuures olemasolevaid vahendeid parimal võimalikul viisil ning kindlustades nende kooskõla muude meetmetega.

III JAOTIS

KOOSTÖÖ RAHVUSVAHELISE RAHU, JULGEOLEKU JA STABIILSUSE VALDKONNAS

Artikkel 5

Terrorismivastane võitlus

Lepinguosalised kinnitavad veel kord, et on oluline terrorismi ennetada ja selle vastu võidelda, austades seejuures täielikult ÜRO põhikirja, õigusriigi ja rahvusvahelise õiguse põhimõtteid, sealhulgas kohaldatavat rahvusvahelist inimõigustealast õigust ja humanitaarõigust, ning võttes arvesse ÜRO Peaassamblee resolutsioonidega 62/272 (2008) ja 64/297 (2010) muudetud ÜRO Peaassamblee resolutsioonis 60/288 (2006) sisalduvat ÜRO üleilmset terrorismivastast strateegiat. Lepinguosalised lepivad sellises raamistikus kokku, et teevad terroriaktide ärahoidmisel ja nende vastu võitlemisel koostööd, seda eelkõige:

- (a) ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonide 1267 (1999), 1373 (2001) ja 1822 (2008) ning teiste asjakohaste ÜRO resolutsioonide rakendamise raames ning muude asjaomaste rahvusvaheliste konventsioonide ja dokumentide ratifitseerimisel ja rakendamisel;
- (b) vahetades teavet terrorirühmituste ja nende tugivõrgustike kohta kooskõlas rahvusvahelise ja siseriikliku õigusega;
- (c) vahetades seisukohti terrorismi ja terroriaktide õhutamise vastu võitlemise vahendite ja meetodite osas, sealhulgas tehnilises ja koolitusvaldkonnas, ning vahetades kogemusi seoses terrorismi ennetamisega;
- (d) tehes koostööd rahvusvahelise konsensuse süvendamiseks terrorismi ja selle rahastamise vastu võitlemisel ning asjakohase normatiivse raamistiku raames, ja püüdes võimalikult kiiresti jõuda kokkuleppele rahvusvahelise terrorismivastase võitluse tervikliku konventsiooni suhtes, et täiendada ÜRO olemasolevaid ja muid kohaldatavaid rahvusvahelisi terrorismivastaseid dokumente;
- (e) toetades ÜRO liikmesriikide vahelist koostööd, et tõhusalt rakendada ÜRO üleilmset terrorismivastast strateegiat kõigi asjakohaste vahendite abil;
- (f) rakendades ja süvendades oma koostööd võitluses terrorismi vastu ELi-ASEANi dialoogi ja ASEMi raames;
- (g) vahetades head tava terrorismi ärahoidmise ja terrorismivastase võitluse valdkonnas.

Artikkel 6

Rahvusvahelisele üldsusele muret tekitavad rasked kuriteod

1. Lepinguosalised kinnitavad veel kord, et kõige raskemad rahvusvahelisele üldsusele tervikuna muret tekitavad kuriteod ei tohi jääda karistamata ning kõnealuste kuritegude vastu võitlemiseks tuleb siseriiklikul või rahvusvahelisel tasandil võtta meetmeid vastavalt lepinguosaliste asjaomastele õigusaktidele ja kehtivatele rahvusvahelistele kohustustele. Need meetmed võivad sisaldada diplomaatilisi, humanitaarseid või muid rahumeelseid vahendeid, samuti rahvusvahelisi kriminaalkohtuid.

2. Lepinguosalised peavad rahvusvahelisi kriminaalkohtuid, sealhulgas Rahvusvahelist Kriminaalkohut, rahvusvahelise rahu ja õiguse olulisteks tagajateks.

3. Lepinguosalised taaskinnitavad, et oluline on teha kõnealuste kohtutega koostööd vastavalt lepinguosaliste asjaomastele õigusaktidele ja kehtivatele rahvusvahelistele kohustustele.

4. Lepinguosalised lepivad kokku, et teevad koostööd Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi üldkehtivuse edendamisel.

Artikkel 7

Massihävitusrelvad

1. Lepinguosalised taaskinnitavad eesmärgi tõhustada massihävitusrelvi käsitlevat rahvusvahelist korda. Lepinguosalised on seisukohal, et massihävitusrelvade ja nende kandevahendite levik nii riiklikul kui mitteriiklikul tasandil on kõige tõsisemaks ohuks rahvusvahelisele stabiilsusele ja julgeolekule. Lepinguosalised lepivad kokku, et teevad koostööd ja annavad oma panuse rahvusvahelise stabiilsuse ja julgeoleku tagamiseks, tagades desarmeerimist ja massihävitusrelvade leviku tõkestamist käsitlevate rahvusvaheliste lepingute ning muude kokkulepete ja ÜRO põhikirja kohaste rahvusvaheliste kohustuste täieliku täitmise ja rakendamise riiklikul tasandil. See säte on käesoleva lepingu oluline osa.

2. Lisaks sellele lepivad lepinguosalised kokku, et teevad koostööd massihävitusrelvade leviku tõkestamist ja desarmeerimist käsitleva rahvusvahelise korra tõhustamiseks ja annavad sellesse oma panuse järgmise tegevuse kaudu:

- (a) võttes vajaduse korral meetmeid kõigi muude, massihävitusrelvi käsitlevate rahvusvaheliste dokumentide allakirjutamiseks, ratifitseerimiseks või nendega ühinemiseks ja nende täielikuks rakendamiseks; ning edendades nende üldist järgimist;
- (b) rakendades ja edasi arendades tõhusat riiklikku ekspordikontrolli süsteemi massihävitusrelvadega seotud kauba ekspordi ja transiidi kontrollimiseks, sealhulgas massihävitusrelvadega seotud kaheksa kasutusega tehnoloogiate lõppkasutuse jälgimiseks, ning kehtestades ekspordikontrolli eeskirjade rikkumise eest tõhusad karistused;
- (c) edendades kehtivate mitmepoolsete lepingute ülemaailmset vastuvõtmist ja täielikku rakendamist.

3. Lepinguosalised tunnistavad, et ekspordikontrolli rakendamine ei tohiks takistada rahvusvahelist koostööd materjalide, seadmete ja tehnoloogia kasutamisel rahumeelsetel eesmärkidel, kuid samal ajal ei tohiks rahumeelset kasutamist kasutada levitamise varjamiseks.

4. Lepinguosalised lepivad kokku korrapärase poliitilise dialoogi pidamises eespool nimetatud meetmete toetamiseks ja tugevdamiseks. Selline dialoog võib toimuda piirkondlikul tasandil.

Artikkel 8

Tavarelvad

1. Lepinguosalised peavad tähtsaks riiklikke kontrollisüsteeme, mida kasutatakse tavarelvade vahendamise suhtes kooskõlas kehtivate rahvusvaheliste normidega. Lepinguosalised tunnistavad, et sellise kontrolli vastutustundlikul viisil teostamine on tähtis,

kuna seeläbi toetatakse rahvusvahelist ja piirkondlikku rahu, julgeolekut ja stabiilsust ning inimkannatuste vähendamist ning samuti tavarelvade kõrvalesuunamise ennetamist.

2. Lepinguosalised tunnistavad, et väike- ja kergrelvade, sealhulgas nende laskemoona ebaseaduslik tootmine, vahendamine ja levitamine ning nende ülemäärane kogunemine, puudulik haldamine, ebapiisavalt turvatud varud ja kontrollimatu levik kujutavad endiselt tõsist ohtu rahule ja rahvusvahelisele julgeolekule.

3. Lepinguosalised nõustuvad järgima ja täielikult täitma asjaomaseid kohustusi, et võidelda väike- ja kergrelvade ning nende laskemoonaga ebaseadusliku kauplemise vastu vastavalt kehtivatele rahvusvahelistele lepingutele ja ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonidele, ning kohustusi muude kõnealuses valdkonnas kohaldatavate rahvusvaheliste dokumentide raamistikus, näiteks ÜRO tegevusprogramm väike- ja kergrelvade salakaubanduse kõikide aspektide ennetamise, tõkestamise ja likvideerimise kohta.

4. Lepinguosalised lepivad kokku, et teevad kahepoolset, piirkondlikul ja rahvusvahelisel tasandil koostööd tavarelvade vastutustundliku üleandmise tagamisel ning väike- ja kergrelvadega, sealhulgas nende laskemoonaga ebaseadusliku kauplemise tõkestamisel. Lepinguosalised lepivad kokku, et koordineerivad jõupingutusi, millega reguleerida või tõhusamalt reguleerida tavarelvade rahvusvahelist kaubandust ning ennetada, tõkestada ja likvideerida ebaseaduslikku relvakaubandust. Lepinguosalised lepivad ka kokku, et lisavad tavarelvadega seotud küsimused olemasolevasse regulaarsesse poliitilisse dialoogi.

Artikkel 9

Mõõdukus

1. Lepinguosalised lepivad kokku teha koostööd, et edendada mõõdukust dialoogide raames vastastikust huvi pakkuvate küsimuste lahendamisel.

2. Lepinguosalised lepivad kokku, et rõhutavad sobival juhitud mõõdukuse väärtust piirkondlikel ja rahvusvahelistel foorumitel.

3. Lepinguosalised lepivad kokku, et teevad koostööd mõõdukuse edendamisel, sealhulgas lihtsustades ja toetades asjakohaseid meetmeid ning vahetades tavaid, teavet ja kogemusi.

IV JAOTIS

KOOSTÖÖ KAUBANDUSE JA INVESTEERINGUTE ALAL

Artikkel 10

Üldpõhimõtted

1. Lepinguosalised peavad dialoogi kaubandus- ja investeerimisküsimustes eesmärgiga tugevdada ja edendada mitmepoolset kaubandussüsteemi ning omavahelist kahepoolset kaubandust.
2. Selleks teevad lepinguosalised omavahel koostööd muu hulgas kaubandus- ja investeerimisvaldkonnas, püüeldes lepinguosaliste vahel vabakaubanduslepingu sõlmimise suunas. Selline leping on erikokkulepe artikli 52 lõike 2 tähenduses.
3. Lepinguosalised võivad soovida arendada omavahelisi kaubandus- ja investeerimissuhteid dialoogi, koostöö ja omavahel kokkulepitud algatuste kaudu, käsitledes muu hulgas artiklites 11–17 osutatud valdkondi.

Artikkel 11

Sanitaar- ja fütosanitaarküsimused

1. Lepinguosalised teevad koostööd sanitaar- ja fütosanitaarküsimustes, et kaitsta inimeste, loomade ja taimede elu ja tervist lepinguosaliste territooriumil.
2. Lepinguosalised peavad arutelusid ja vahetavad teavet oma vastavate meetmete kohta, mis on kindlaks määratud WTO sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete rakendamise lepingus, rahvusvahelises taimekaitsekonventsioonis, Maailma Loomatervishoiu Organisatsioonis ja *Codex Alimentarius*'e komisjonis.
3. Lepinguosalised lepivad kokku, et teevad koostööd suutlikkuse suurendamiseks sanitaar- ja fütosanitaarküsimustes. Sellealast suutlikkuse suurendamist kohandatakse vastavalt lepinguosaliste vajadustele, et aidata lepinguosalistel järgida teineteise sanitaar- ja fütosanitaarraamistikku.

Artikkel 12

Tehnilised kaubandustõkked

Lepinguosalised edendavad rahvusvaheliste standardite kasutamist ning teevad koostööd ja vahetavad teavet standardite, tehniliste normide ja vastavushindamise menetluste kohta, seda eriti WTO tehniliste kaubandustõkete lepingu raames.

Artikkel 13

Toll

Suurendamaks rahvusvahelise kaubanduse turvalisust ja ohutust ning tagamaks tasakaalustatud lähenemisviisi kaubanduse soodustamise ning pettuste ja eeskirjade eiramise vastu võitlemise vahel, jagavad lepinguosalised kogemusi ja uurivad võimalusi järgmistes valdkondades:

- (a) lihtsustada impordi-, ekspordi- ja muid tollimenetlusi;
- (b) luua vastastikuse haldusabi mehhanisme;
- (c) tagada tolli- ja kaubanduseeskirjade läbipaistvus;
- (d) arendada tollikoostööd;
- (e) püüda lähendada oma seisukohti ja võtta ühismeetmeid asjakohaste rahvusvaheliste algatuste, sealhulgas kaubanduse lihtsustamise algatuste raames.

Artikkel 14

Investeeringimine

Lepinguosalised soodustavad suuremat investeeringute voogu, luues vastastikuste investeeringute jaoks atraktiivse ja stabiilse keskkonna, mille aluseks on järjekindel dialoog eesmärgiga parandada üksteisemõistmist ja koostööd investeerimisküsimustes, uurida investeeringuvoogude soodustamiseks mehhanisme ning edendada investorite jaoks stabiilse, läbipaistva, avatud ja diskrimineerimisest hoiduva investeerimiskorra kehtestamist.

Artikkel 15

Konkurentsipoliitika

1. Lepinguosalised edendavad konkurentsieeskirjade tõhusat kohaldamist ning võivad teha sellega seonduvat koostööd, võttes arvesse läbipaistvust ning õiglast menetlemist, et tagada teineteise turgudel tegutsevatele ettevõtjate jaoks kindlus.

2. Lepinguosalised võtavad tehnilise koostööga seotud meetmeid konkurentsipoliitika valdkonnas, tingimusel et lepinguosaliste koostöökavades ja -programmides on selliste meetmete jaoks olemas rahalised vahendid.

Artikkel 16

Teenused

Lepinguosalised alustavad järjekindlat dialoogi, mille eesmärk on eelkõige vahetada teavet teineteise regulatiivse keskkonna kohta, hõlbustada juurdepääsu teineteise turgudele, sealhulgas e-kaubanduse kaudu, parandada kapitali ja tehnoloogia kättesaadavust ning edendada teenuskaubandust mõlema piirkonna vahel ja kolmandate riikide turgudel.

Artikkel 17

Intellektuaalomandi õigused

1. Lepinguosalised kinnitavad veel kord, et omistavad suurt tähtsust intellektuaalomandi õiguste, sealhulgas geograafiliste tähiste kaitsele, ning kumbki lepinguosaline kohustub

kehtestama asjakohased meetmed, millega tagatakse selliste õiguste piisav, tasakaalustatud ja tõhus kaitse ning õiguskaitsemeetmed, eelkõige seoses intellektuaalomandi õiguste rikkumisega, vastavalt rahvusvahelistele normidele, mida nende suhtes kohaldatakse. Intellektuaalomandi kaitse ja õiguskaitse tagamine peaksid kaasa aitama tehnoloogiliste uuenduste edendamisele, tehnoloogia edastamisele ja levitamisele, tehnoloogiliste teadmiste tootjate ja tarbijate vastastikuse kasu saamisele viisil, mis soodustab sotsiaalset ja majanduslikku heaolu ning õiguste ja kohustuste tasakaalustatust.

2. Lepinguosalisel võivad vahetada teavet ja jagada kogemusi järgmistes küsimustes:
 - (a) intellektuaalomandi õigustega seotud tavad, nende õiguste edendamine, levitamine, kooskõlastamine, haldamine, ühtlustamine ja kaitse;
 - (b) intellektuaalomandi õiguste tulemuslik kohaldamine, kasutamine ja turustamine;
 - (c) intellektuaalomandi õiguskaitse tagamine, sealhulgas piiril võetavad meetmed.
3. Lepinguosalisel teevad koostööd vastastikust huvi pakuva intellektuaalomandi kaitse valdkonnas, et intellektuaalomandit tulemuslikult kaitsta, kasutada ja turustada, toetudes oma kogemustele, ning edendavad sellega seotud teadmiste levitamist.

V JAOTIS
KOOSTÖÖ JUSTIITS- JA JULGEOLEKUKÜSIMUSTES

Artikkel 18

Õigusriigi põhimõtte ja õiguskooostöö

1. Lepinguosaliselised pööravad erilist tähelepanu õigusriigi põhimõtte tugevdamisele.
2. Lepinguosaliselised teevad koostööd kõigi asjaomaste institutsioonide, sealhulgas kohtusüsteemi tugevdamiseks.
3. Lepinguosaliste vaheline õiguskooostöö hõlmab muu hulgas ka teabevahetust õigussüsteemide ja õigusnormide teemadel.

Artikkel 19

Isikuandmete kaitse

Lepinguosaliselised lepivad kokku arvamuste vahetamises ja teadmiste jagamises, et edendada isikuandmete kõrgetasemelist kaitset, toetudes kohaldatavatele rahvusvahelistele normidele, sealhulgas ELi, Euroopa Nõukogu ja teistele rahvusvahelistele dokumentidele.

Artikkel 20

Ränne

1. Lepinguosaliselised kinnitavad veel kord oma territooriumide vaheliste rändevoogude juhtimisel tehtava koostöö tähtsust. Koostöö tugevdamiseks võivad lepinguosaliselised võimaluse korral alustada dialoogi rändega seotud vastastikust huvi pakkuvates küsimustes, võttes seejuures arvesse lõikes 2 osutatud konkreetsete vajaduste hinnangut. Lepinguosaliselised võivad vajaduse korral lisada rändeprobleemid oma majandus- ja sotsiaalarengu strateegiasse vastavalt sellele, kas ollakse rändajate jaoks päritolu-, transiit- ja/või sihtriik. Rändevalane koostöö võib vastavalt lepinguosaliste poolt kokkulepitule hõlmata muu hulgas ka suutlikkuse suurendamist ja tehnilist abi.
2. Lepinguosaliste vaheline koostöö on vajadustepõhine ja toimub vastastikuse konsulteerimise teel, keskendudes järgmistele küsimustele:
 - (a) rände algpõhjused;
 - (b) abivajajatele rahvusvahelise kaitse andmisega seotud tavadid ja norme käsitlev arvamuste vahetus;
 - (c) ebaseadusliku rände, rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise ning inimkaubanduse vastu võitlemise tõhusa ja ennetava poliitika kehtestamine, sealhulgas viisid, kuidas võidelda inimeste ebaseaduslikult üle piiri toimetajate ja inimkaubitsejate võrgustike vastu ja kaitsta sellise kaubanduse ohvreid;
 - (d) riigis ebaseaduslikult viibivate isikute sobilikul, humaansel ja inimväärikal moel tagasisaatmine, sealhulgas nende vabatahtliku tagasipöördumise soodustamine ja selliste isikute tagasivõtmine vastavalt lõikele 3;

- (e) vastastikust huvi pakkuvad küsimused, mis käsitlevad viisasid ja reisidokumentide turvalisust;
- (f) vastastikust huvi pakkuvad küsimused piirihalduse valdkonnas.

3. Ebaseadusliku sisserände vältimiseks ja kontrollimiseks tehtava koostöö raames ning ilma et see piiraks vajadust kaitsta inimkaubanduse ohvreid, lepivad lepinguosalisel täiendavalt kokku järgmises:

- (a) isiku kodakondsuse kindlaks tegemise järel kohustub Malaisia nõudmise korral ilma edasiste formaalsusteta, välja arvatud lõikes 4 osutatud tingimused, tagasi võtma kõik oma kodanikud, kes viibivad ebaseaduslikult ELi liikmesriigi territooriumil;
- (b) isiku kodakondsuse kindlaks tegemise järel kohustuvad kõik ELi liikmesriigid nõudmise korral ilma edasiste formaalsusteta, välja arvatud lõikes 4 osutatud tingimused, tagasi võtma kõik oma kodanikud, kes viibivad ebaseaduslikult Malaisia territooriumil.

4. Lõike 3 kohaldamiseks väljastavad ELi liikmesriigid ja Malaisia oma kodanikele viivitamata selleks vajalikud nõuetekohased reisidokumendid. Kui tagasivõetaval isikul puuduvad dokumendid või muud tõendid tema kodakondsuse kohta, käsitlevad Malaisia või asjaomase liikmesriigi pädevad diplomaatilised või konsulaaresindused isikut, et teha kindlaks tema kodakondsus. Kõnealune artikkel ei piira lepinguosaliste kodakondsuse kindlaksmääramist käsitlevate õigusnormide kohaldamist.

5. Kui üks lepinguosalistest seda vajalikuks peab, peavad lepinguosalisel läbirääkimisi, et sõlmida ELi ja Malaisia vahel leping, millega reguleeritakse erikohustusi tagasivõtmisel, sealhulgas kohustust võtta tagasi teiste riikide kodanikke, kellele on üks lepinguosalistest väljastanud kehtiva elamisloa või kes on sisenenud ühe lepinguosalise territooriumile otse teise lepinguosalise territooriumilt.

Artikkel 21

Konsulaarkaitse

Malaisia on nõus, et tema territooriumil esindatud ELi liikmesriikide diplomaatilised ja konsulaarasutused pakuvad kaitset ka selliste ELi liikmesriikide kodanikele, kellel ei ole Malaisias alalist esindust, kes saaks pakkuda konkreetsel juhul konsulaarkaitset, antud ELi liikmesriigi kodanikega samadel tingimustel.

Artikkel 22

Ebaseaduslikud narkootikumid

1. Lepinguosalisel teevad koostööd, et tagada pädevate asutuste, sealhulgas vajaduse korral tervishoiu-, õiguskaitse-, tolli- ja siseküsimuste sektorite asutuste tegevuse tõhusa kooskõlastamise kaudu tasakaalustatud lähenemisviis, et vähendada ebaseaduslike narkootikumide pakkumist, nendega kaubitsemist ja nende nõudlust ning negatiivseid tagajärgi, mida narkootikumide kuritarvitamine avaldab isikutele ja ühiskonnale tervikuna ning saavutada lähteainete kõrvaletoimetamise tõhusam tõkestamine.

2. Lepinguosaliselised lepivad kokku nende eesmärkide saavutamisel tehtava koostöö vahendites. Meetmed tuginevad ühiselt kokkulepitud põhimõtetele, milles võetakse arvesse kohaldatavaid rahvusvahelisi konventsioone, 10. juunil 1998 ÜRO Peaassamblee narkootikumidele pühendatud kahekümnendal eristungjärgul vastu võetud poliitilist avaldust ja avaldust, milles käsitletakse juhiseid narkootikumide nõudluse vähendamiseks, ning 2009. aasta märtsis ÜRO narkootikumide komisjoni 52. istungjärgul vastuvõetud poliitilist avaldust ja tegevuskava rahvusvahelise koostöö kohta, mis on suunatud integreeritud ja tasakaalustatud strateogia väljatöötamisele ülemaailmse narkoprobleemiga võitlemiseks.

3. Lepinguosaliselised vahetavad teadmisi sellistes valdkondades nagu õigusaktide ja poliitika kavandamine, riiklike asutuste ja teabekeskuste loomine, personali koolitamine, narkootikumidega seotud teadustöö ning narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseaduslikul tootmisel kasutatavate lähteainete leviku tõkestamine.

Artikkel 23

Organiseeritud kuritegevus ja korruptsioon

Lepinguosaliselised lepivad kokku, et teevad koostööd võitluses organiseeritud kuritegevuse, majandus- ja finantskuritegevuse ning korruptsiooni vastu. Sellise koostöö eesmärk on rakendada asjakohaseid rahvusvahelisi akte, mille osalised nad on, nagu ÜRO rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise konventsioon ja seda täiendavad protokollid ning ÜRO korruptsioonivastane konventsioon.

Artikkel 24

Rahapesu ja terrorismi rahastamine

1. Lepinguosaliselised lepivad kokku vajaduses teha jõupingutusi ja koostööd, et vältida oma rahandussüsteemide, sh finantseerimisasutuste ja teatavate rahandusega mitteseotud ettevõtete ja ametikohtade kasutamist terrorismi rahastamiseks ning kuritegelikult teel saadud tulu pesemiseks, ning võidelda sellise kasutusviisi vastu.

2. Lepinguosaliselised lepivad kokku, et lõike 1 raames tehtav koostöö võimaldab asjaomase teabe vahetamist lepinguosaliste vastavate õigusnormide ning selliste asjakohaste rahvusvaheliste normide raames nagu rahapesuvastase töökonna poolt kehtestatud normid rahapesu ja terrorismi rahastamise ärahoidmiseks ja nendega võitlemiseks.

3. Koostööd laiendatakse ka suutlikkuse suurendamise vormis, mis on suunatud rahapesu ja terrorismi rahastamise vastasele võitlusele, hõlmates muu hulgas parimate tavade, teadmiste ja koolituste vahetust vastavalt lepinguosaliste poolt kokkulepitule.

VI JAOTIS

KOOSTÖÖ MUUDES VALDKONDADES

Artikkel 25

Inimõigused

1. Lepinguosaliselised lepivad kokku, et teevad koostööd ühiselt kokkulepitavates küsimustes inimõiguste edendamise ja kaitse alal.
2. Selline koostöö võib muu hulgas hõlmata järgmist:
 - (a) hea tava vahetamine seoses rahvusvaheliste konventsioonide ratifitseerimise ja rakendamisega, siseriiklikul tasandil tegevuskavade väljatöötamise ja rakendamisega, lepinguosaliste asjaomaste inimõigustega tegelevate riiklike asutuste ülesannete ja toimimisega;
 - (b) inimõigustealane haridus;
 - (c) tõsiseltvõetava ja ulatusliku inimõigustealase dialoogi alustamine;
 - (d) koostöö asjaomaste inimõigustega tegelevate ÜRO asutuste raames.

Artikkel 26

Finantsteenused

1. Lepinguosaliselised lepivad kokku, et suurendavad finantsteenustealast koostööd, et kehtestada sarnasemad ühised eeskirjad ja normid ning parandada raamatupidamisarvestus-, auditeerimis-, järelevalve- ja regulatiivsüsteeme panganduses, kindlustuses ja muudes finantssektori valdkondades, sealhulgas islami finantsteenustes.
2. Lepinguosaliselised tunnistavad suutlikkuse suurendamise meetmete tähtsust nende eesmärkide saavutamisel.

Artikkel 27

Majanduspoliitiline dialoog

Lepinguosaliselised lepivad kokku, et teevad koostööd majanduslikke suundumusi ja majanduspoliitikat käsitleva teabevahetuse edendamiseks, samuti kogemuste jagamiseks majanduspoliitika valdkonnas piirkondliku majanduskoostöö ja integratsiooni raames.

Artikkel 28

Hea valitsemistava maksustamise valdkonnas

1. Lepinguosaliselised lepivad kokku koostöö tihendamises maksustamise valdkonnas. Lepinguosaliselised tunnistavad, et peavad oluliseks maksustamisvaldkonda käsitlevaid hea valitsemistava põhimõtteid, mis hõlmavad läbipaistvust, teabevahetust ning kahjulike maksutavade vältimist, ning kohustuvad neid rakendama kooskõlas rahvusvaheliste normidega, eesmärgiga edendada ja arendada majandustegevust.

2. Lepinguosalised lepivad ka kokku, et teevad koostööd, et parandada suutlikkust, mis on seotud hea valitsemistavaga maksustamise valdkonnas, eesmärgiga suurendada pädevust ja teadmisi vastavalt ühiselt kokkulepitule.

Artikkel 29

Tööstuspoliitika ning väikese ja keskmise suurusega ettevõtjad

Lepinguosalised lepivad oma majanduspoliitikat ja eesmärgi arvesse võttes kokku tööstuspoliitikaalase koostöö edendamises kõigis sobivates valdkondades, et parandada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) konkurentsivõimet muu hulgas järgmiselt:

- (a) vahetades teavet ja kogemusi, kuidas luua raamtingimusi VKEde konkurentsivõime parandamiseks;
- (b) soodustades ettevõtjatevahelisi kontakte, toetades ühisinvesteeringuid ning ühissettevõtete ja teabevõrgustike loomist, eeskätt ELi praeguste horisontaalprogrammide kaudu, stimuleerides partnerite vahel eelkõige tark- ja riistvara siirdeid;
- (c) andes teavet ja soodustades innovatsiooni ning vahetades parimaid tavasid rahastamisvõimaluste kohta, sealhulgas mikro- ja väikeettevõtjate jaoks;
- (d) hõlbustades ja toetades lepinguosaliste erasektorite sellesisulist tegevust;
- (e) edendades ettevõtjate sotsiaalset vastutust ja aruandluskohustust ning säästvat tarbimist ja tootmist, sealhulgas vastutustundlikke äritavasid käsitleva hea tava vahetamise kaudu;
- (f) ühiste teadus- ja innovatsiooniprojektide kaudu ühiselt valitud tööstusharudes.

Artikkel 30

Turism

1. Lepinguosalised püüavad parandada teabevahetust ja kehtestada hea tava, et tagada turismi tasakaalustatud ja säästev areng.

2. Lepinguosalised lepivad kokku, et arendavad koostööd loodus- ja kultuuripärandi kaitsmises ja selle võimaluste ühtlustatud kasutamises, turismi negatiivse mõju vähendamises ja turismiäri positiivse ning kohalike kogukondade jätkusuutlikule arengule kaasaaitava panuse suurendamises, muu hulgas ökoturismi arendamise teel, austades samal ajal kohalike ja põliselanike kogukondade väärikust ja huve, ning turismindust käsitleva koolituse parandamises.

Artikkel 31

Infoühiskond

1. Tunnistades, et info- ja kommunikatsioonitehnoloogia on tänapäeva elus kesksel kohal ning et see on majandusliku ja sotsiaalse arengu jaoks äärmiselt oluline, üritavad lepinguosalised vahetada arvamusi oma kõnealuse valdkonna poliitika kohta, et edendada majanduslikku arengut.

2. Kõnealuse valdkonna koostöös võidakse muu hulgas keskenduda järgmisele:
- (a) osalemine dialoogis, mis käsitleb infoühiskonna erinevaid tahke, eelkõige elektroonilise side valdkonna poliitikat ja õigusnorme, sealhulgas universaalteenuseid, litsentsimist ja üldlube ja isikuandmete kaitset ning reguleerimisasutuste sõltumatust ja tõhusust;
 - (b) teabe jagamine lepinguosaliste võrgustike ja teenuste ühildumise ja koostalitlusvõime kohta;
 - (c) teabe jagamine standardimise, vastavushindamise ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat käsitleva teabe levitamise kohta;
 - (d) teaduskoostöö edendamine lepinguosaliste vahel info- ja kommunikatsioonitehnoloogia valdkonnas;
 - (e) koostöö digitaalteleviseiooni valdkonnas, sealhulgas kogemuste vahetamine digitaalteleviseiooni kasutuselevõtmise alal ja regulatiivsete tahkude kohta, ning hea tava jagamine spektri haldamise kohta;
 - (f) info- ja kommunikatsioonitehnoloogia turvaaspektid, samuti küberkuritegevusevastane võitlus.

Artikkel 32

Küberjulgeolek

1. Lepinguosalised teevad küberjulgeolekualast koostööd, vahetades teavet strateegiate, poliitika ja hea tava kohta kooskõlas siseriiklike õigusaktide ja rahvusvaheliste inimõigustealaste kohustustega.
2. Lepinguosalised edendavad küberjulgeolekuga seotud teabevahetust hariduse ja koolituse, teadlikkuse parandamise algatuste, standardite kasutamise ning teadus- ja arendustegevuse valdkonnas.

Artikkel 33

Audiovisuaalsektor ja meedia

Lepinguosalised kaaluvad audiovisuaal- ja meedia valdkonnas erinevaid võimalusi soodustada asjaomaste asutuste töötajate vahetust, koostööd ja dialoogi. Lepinguosalised lepivad kokku nimetatud valdkondades regulaarse dialoogi pidamises.

VII JAOTIS

TEADUS-, TEHNOLOOGIA- JA INNOVATSIOONIALANE KOOSTÖÖ

Artikkel 34

Teadus, tehnoloogia ja innovatsioon

1. Lepinguosalised soodustavad, arendavad ja hõlbustavad koostööd vastastikust huvi ja kasu pakkuvates teaduse, tehnoloogia ja innovatsiooni valdkondades kooskõlas mõlema lepinguosalise õigusnormide ja strateegiatega.
2. Koostöövaldkonnad võivad hõlmata biotehnoloogiat, info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat, küberjulgeolekut, tööstus- ja materjalitehnoloogiat, nanotehnoloogiat, kosmosetehnoloogiat, mereteadust ning taastuvenergiat.
3. Sellised koostöövormid võivad hõlmata järgmist:
 - (a) teabevahetus teaduse, tehnoloogia ja innovatsiooni ning poliitika ja programmide kohta;
 - (b) lepinguosaliste teadusringkondade, teaduskeskuste, ülikoolide ja tööstusharude vaheliste teaduspartnerluste strateegiline edendamine;
 - (c) teadlaste koolitamise ja liikuvuse edendamine.
4. Koostöö peaks põhinema vastastikkuse, õiglase kohtlemise ja vastastikuse kasu põhimõtetel ning tagama intellektuaalomandi nõuetekohase kaitse.
5. Seoses kõnealuste koostöömeetmetega toetavad lepinguosalised oma ülikoolide, teaduskeskuste ja tootmissektorite osalemist sellises koostöös.
6. Lepinguosalised lepivad kokku üldsuse teadlikkuse suurendamises vastavatest programmidest ja koostööst teaduse, tehnoloogia ja innovatsiooni valdkonnas ning selliste programmide pakutavatest võimalustest.

Artikkel 35

Keskkonnahoidlikud tehnoloogiad

1. Lepinguosalised lepivad kokku koostöös energia valdkonnas järgmistel eesmärkidel:
 - (a) keskkonnahoidlike tehnoloogiate kasutuselevõtu lihtsustamine sellistes sektorites nagu energia, hooned, veemajandus ja jäätmekäitlus ning transport;
 - (b) suutlikkuse suurendamise edendamine keskkonnahoidlike tehnoloogiate sektoris, mis võib hõlmata õiguslike ja turupõhiste vahenditega seotud koostööd, nagu keskkonnahoidlike tehnoloogiate rahastamine, keskkonnahoidlikud hanked ja ökomärgistamine vastavalt kokkulepitule;
 - (c) üldsuse teavitamise ja teadlikkuse kasvatamise edendamine keskkonnahoidlikest tehnoloogiatest ning selliste tehnoloogiate laiaulatusliku kasutamise julgustamine;
 - (d) keskkonnatehnoloogiate, -toodete ja -teenuste edendamine ja kasutamine.

2. Koostöö võib toimuda asjaomaste asutuste ja ametite vahelise dialoogi, teabevahetuse, personalivahetuse programmide, õppekülastuste, seminaride või õpikodade vormis.

Artikkel 36

Energeetika

1. Lepinguosalised lepivad kokku, et süvendavad koostööd energeetika valdkonnas järgmistel eesmärkidel:

- (a) mitmekesistada energiavarustust, -kanaleid ja -allikaid eesmärgiga suurendada energiasjulgeolekut, arendada välja uued säästlikud, innovaatilised ja taastuvad energiavormid, muu hulgas biokütused ja biomass ja biogaas, tuule- ja päikeseenergia ning hüdroelektrijaamad, toetades samal ajal asjakohaste poliitikaraamistike ning transpordi- ja ülekandekanalite väljatöötamist;
- (b) edendada energiatõhusust energia tootmises, jaotamises ja lõppkasutuses;
- (c) soodustada tehnosiirdeid, mis on mõeldud energia säästvaks tootmiseks ja tarbimiseks;
- (d) edendada koostööd, mis on seotud kliimamuutuste tagajärgede leevendamise ning nendega kohanemisega energeetika valdkonnas ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni raames;
- (e) edendada valdkonnas suutlikkuse suurendamist ja investeeringute lihtsustamist.

2. Selleks nõustuvad lepinguosalised võimaluse korral edendama mõlemale lepinguosalisele kasulikke kontakte ja ühisuuringuid, sealhulgas asjaomaste piirkondlike ja rahvusvaheliste raamistike kaudu. Viidates artiklile 39 ja 2002. aastal Johannesburgis toimunud üleilmse säästva arengu tippkohtumise järeldustele, märgivad lepinguosalised vajadust käsitleda energiateenuste taskukohase juurdepääsu ja säästva arengu vahelisi seoseid. Nimetatud meetmeid saab toetada koos üleilmsel säästva arengu tippkohtumisel loodud Euroopa Liidu energiaalgatusega.

Artikkel 37

Transport

1. Lepinguosalised lepivad kokku, et teevad vastastikust huvi pakkuvates valdkondades aktiivset koostööd. Kõnealune koostöö hõlmab kõiki transpordiliike ja selle ühenduvust ning sellesse on kaasatud kaupade ja reisijate liikumise lihtsustamine, turvalisuse, julgeoleku ja keskkonnakaitse tagamine, inimressursside arendamine ning kaubanduse ja investeerimisvõimaluste suurendamine.

2. Lennundussektoris on lepinguosaliste vahelise koostöö eesmärgiks muu hulgas:

- (a) sidusal õiguslikul raamistikul põhinevate majandussuhete arendamine eesmärgiga lihtsustada ettevõtlust;
- (b) tehniline ja õigusnormide lähendamine seoses turvalisuse, julgeoleku, lennuliikluse korraldamise, majandusregulatsiooni ja keskkonnakaitsega;
- (c) kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamine;
- (d) vastastikust huvi pakkuvad projektid;

- (e) koostöö rahvusvahelistel foorumitel.
3. Meretranspordi sektoris on lepinguosaliste vahelise koostöö eesmärgiks muu hulgas:
- (a) dialoog asjakohastel teemadel, nagu kaubanduslikel ja mittediskrimineerivatel alustel juurdepääs rahvusvahelisele mereveo turule ja kaubandusele, võrdse kohtlemise ja enamsoodustusrežiimi võimaldamine ELi liikmesriigi või Malaisia lipu all või nende kodanike või äriühingute opereeritavatele laevadele, samuti uksest ukseni veoteenustega seotud küsimused, välja arvatud kabotaaž;
 - (b) arvamuste ja asjakohaste juhtudel hea tava vahetus turvalisust, julgeolekut, sealhulgas piraatluse ning merel toimuvate relvastatud röövidega võitlemist käsitlevate meetmete, ning asjaomastest rahvusvahelistest konventsioonidest tulenevate keskkonnakaitset käsitlevate menetluste, normide ja regulatsioonide kohta;
 - (c) koostöö rahvusvahelistel foorumitel, eelkõige kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise valdkonnas, samuti töötingimuste, hariduse, koolituse ning meremeeste diplomeerimise valdkonnas.
4. Lepinguosalised võivad uurida koostöövõimalusi ms tahes vastastikust huvi pakkuvates valdkondades.

Artikkel 38

Haridus ja kultuur

1. Lepinguosalised lepivad kokku hariduse ja kultuuri vallas toimuva ja vajalikul määral nende erinevusi arvestava koostöö edendamises, et parandada teineteisemõistmist ning teadmisi teineteise kultuurist. Selleks toetavad ja soodustavad lepinguosalisel oma kultuuriasutuste tegevust.
2. Lepinguosalised püüavad võtta asjakohaseid meetmeid kultuurivahetuste edendamiseks, sealhulgas inimestevaheliste kontaktide arendamiseks, ja korraldavad ühisalgatusi mitmes kultuurivaldkonnas, sealhulgas teevad koostööd kultuuripärandi säilitamisel seoses kultuurilise mitmekesisusega. Sellega seoses otsustavad lepinguosalisel jätkata ka Aasia ja Euroopa Sihtasutuse tegevuse toetamist.
3. Lepinguosalised lepivad kokku, et konsulteerivad teineteisega ja teevad koostööd asjakohastel rahvusvahelistel foorumitel, eelkõige ÜRO Hariduse, Teaduse ja Kultuuri Organisatsioonis (edaspidi „UNESCO“), et saavutada ühised eesmärgid ning edendada kultuurilist mitmekesisust ja kultuuripärandi kaitset. Lepinguosalised edendavad ja järgivad UNESCO kultuurilise mitmekesisuse ülddeklaratsiooni põhimõtteid.
4. Lepinguosalised edendavad lisaks sellele meetmeid ja programmide rakendamist kõrghariduse valdkonnas ning teadlaste liikuvuse ja koolitamise valdkonnas, sealhulgas programmi Erasmus+ ja Marie Skłodowska-Curie programmi raames. Kõnealuste programmide ja meetmetega toetatakse institutsioonidevahelist koostööd ja kõrgharidusasutuste vaheliste kontaktide loomist, julgustatakse tudengite, teadlaste,

õppejõudude ja ekspertide liikuvust, edendatakse teabe ja teadmiste vahetust, toetatakse suutlikkuse suurendamist ning kvaliteedi parandamist õppetöös. Meetmed võivad hõlmata ka institutsioonilist koostööd selliste asutuste kaudu nagu Aasia-Euroopa Instituut.

Artikkel 39

Keskkond ja loodusvarad

1. Tuletades meelde 1992. aastal Rio de Janeirois toimunud ÜRO keskkonna- ja arengukonverentsi, üleilmse säästva arengu tippkohtumise ja 2012. aastal Rio de Janeirois toimunud ÜRO säästva arengu konverentsi (Rio + 20) tulemusi ning 2030. aasta tegevuskava, lepivad lepinguosalisel kokku koostöös, et edendada keskkonna säilitamist ja parandamistsäästva arengu saavutamise nimel. Lepinguosalisel võtavad käesoleva lepingu alusel toimuvates tegevustes arvesse mitmepoolset keskkonnavalaste lepingute rakendamist.

2. Lepinguosalisel tunnistavad vajadust säilitada ja hallata loodusvarasid ja bioloogilist mitmekesisust, et tagada alus nii praeguste ja kui tulevaste põlvkondade arenguks, eelkõige vastavalt bioloogilise mitmekesisuse konventsioonile ja ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsioonile. Lepinguosalisel kohustuvad rakendama nimetatud konventsioonide alusel vastu võetud otsuseid, kasutades selleks muu hulgas strateegiaid ja tegevuskava.

3. Lepinguosalisel püüavad jätkata keskkonnakaitsealase koostöö süvendamist, sealhulgas piirkondlike programmide, hea tava vahetamise, poliitiliste ja õigusnormide alaste dialoogide, konverentside ning õpikodade raames, ning hõlmates eelkõige järgmist:

- (a) keskkonnateadlikkuse kasvatamine ja kõigi kohalike kogukondade keskkonnakaitse- ja säästva arengu alases tegevuses osalemise suurendamine;
- (b) kliimamuutusest tulenevate probleemide lahendamine, eriti seoses ökosüsteemidele avalduva mõju ja loodusvarade seisukohast;
- (c) suutlikkuse suurendamise edendamine seoses lepinguosalistes suhtes siduvates kehtivates mitmepoolsetes keskkonnavalastes lepingutes osalemise ja nende lepingute rakendamisega;
- (d) koostöö edendamine eesmärgiga kaitsta, säilitada ja säästvalt hallata metsaressursse ning võidelda ebaseadusliku metsaraie ja sellega seotud kaubanduse vastu;
- (e) bioloogilise mitmekesisuse, sealhulgas ohustatud liikide, nende elupaiga ja geneetilise mitmekesisuse säilitamine ja säästev kasutamine, koostöö parandamine lepinguosalistele muret tekitavate invasiivsete võõrliikide osas ning kahjustatud ökosüsteemide taastamine;
- (f) looduslike liikidega ebaseadusliku kauplemise vastu võitlemine ja selle suhtes tõhusate meetmete võtmine;
- (g) ohtlike jäätmete ja muude jäätmete ning osooni kahandavate ainete ebaseadusliku üle piiri toimetamise ärahoidmine;
- (h) ranna- ja merekeskkonna kaitsmise ja säilitamise parandamine ning mereressursside säästliku kasutamise edendamine;

- (i) välisõhu kvaliteedi parandamine, jäätmete, veeressursside ning kemikaalide keskkonnahoidlik käitlemine ning säästva tarbimise ja tootmise edendamine;
- (j) mulla kaitsmise ja säilitamise ning maa jätkusuutliku majandamise edendamine;
- (k) kaitstud alade määratlemise ning ökosüsteemide ja looduslike alade kaitsmise edendamine, samuti rahvusparkide tõhus haldamine, võttes nõuetekohaselt arvesse neil aladel või nende läheduses elavaid kohalikke ja põliselanike kogukondi;
- (l) tõhusa koostöö edendamine bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni geneetilistele ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokolli raames;
- (m) selliste vabatahtliku jätkusuutlikkuse tagamise kavade väljatöötamise ja kasutamise edendamine nagu õiglase ja eetiline kaubandus, ökomärgised ning sertifitseerimiskavad.

4. Lepinguosaliselised soodustavad vastastikust juurdepääsu nende valdkondade programmidele vastavalt nende programmide eritingimustele.

5. Lepinguosaliselised lepivad kokku, et süvendavad koostööd, et edendada koostööd, mis on seotud kliimamuutuste tagajärgede leevendamise ning nendega kohanemisega ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni raames.

Artikkel 40

Põllumajandus, loomakasvatus, kalandus ja maaelu areng

Lepinguosaliselised lepivad kokku, et soodustavad ja edendavad dialoogi põllumajanduse, loomakasvatuse, kalanduse, sealhulgas vesiviljeluse, ja maaelu arengu valdkonnas. Lepinguosaliselised vahetavad teavet järgmistes valdkondades:

- (a) põllumajanduspoliitika, põllumajanduse väljavaated rahvusvahelisel tasandil ning geograafilised tähised üldisemalt;
- (b) võimalused hõlbustada taimede, loomade, veeloomade ja nende saadustega kauplemist;
- (c) loomade heaoluga seotud strateegiad;
- (d) maapiirkondade arengupoliitika, sealhulgas suutlikkuse suurendamist käsitlevad programmid ning maapiirkondade ühistuid ja maapiirkondade toodete edendamist käsitlev hea tava;
- (e) taimede, loomade ja vesiviljelustoodete kvaliteedipoliitika;
- (f) säästva ja keskkonnasõbraliku põllumajanduse, agrotööstuse ning biotehnoloogiate siirde arendamine;
- (g) sordikaitse, seemnetehnoloogia, saagikuse suurendamine, alternatiivsed viljakasvatustehnoloogiad, sealhulgas põllumajanduslik biotehnoloogia;
- (h) põllumajandus- ja loomakasvatusalaste andmebaaside väljatöötamine;
- (i) koolitamine põllumajanduse, veterinaaria ja kalanduse, sealhulgas vesiviljeluse valdkonnas;

- (j) säästva ja vastutustundliku pikaajalise merendus- ja kalanduspoliitika, sealhulgas ranniku- ja avamereressursside säilitamise ja haldamise toetamine;
- (k) jõupingutuste edendamine ebaseadusliku, teatamata jäetud ja reguleerimata kalapüügi ning sellega seotud kaubanduse ennetamiseks ja sellega võitlemiseks.

Artikkel 41

Tervishoid

1. Lepinguosaliselised lepivad kokku, et teevad tervishoiusektoris koostööd, et parandada tervishoiunõudeid, hõlmates muu hulgas ennetavat meditsiini, peamisi nakkushaiguseid ja muid terviseohte nagu mittenakkuslikud haigused, samuti rahvusvahelisi tervishoiualaseid lepinguid.
2. Koostööd tehakse peamiselt järgmistes vormides:
 - (a) teabevahetus ja koostöö terviseohtude, näiteks linnugripi ja gripipandeemiate ning muude peamiste nakkushaiguste varaseks ennetamiseks;
 - (b) vahetused, stipendiumid ja koolitusprogrammid;
 - (c) rahvusvaheliste tervishoiualaste kokkulepete, näiteks Maailma Terviseorganisatsiooni rahvusvaheliste tervishoiueeskirjade ja Maailma Terviseorganisatsiooni tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni täieliku ja õigeaegse rakendamise edendamine.

Artikkel 42

Tööhõive ja sotsiaalküsimused

1. Lepinguosaliselised lepivad kokku, et elavdavad koostööd tööhõive- ja sotsiaalvaldkonnas, sealhulgas koostööd piirkondliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse alal, tööohutuse ja töötervishoiu, soolise võrdsuslikkuse ning inimväärse töö valdkonnas, et tugevdada globaliseerumise sotsiaalset mõõdet.
2. Lepinguosaliselised kinnitavad veel kord vajadust toetada kõikidele kasulikku globaliseerumisprotsessi ning edendada täielikku ja tulemuslikku tööhõivet ja inimväärset tööd, millel on oluline osa säästvas arengus ja vaesuse vähendamisel ning mida on toetatud ÜRO Peaassamblee resolutsiooniga nr 60/1 (2005) ja 5. juulil 2006. aastal toimunud ÜRO majandus- ja sotsiaalnõukogu kõrgetasemelisel kohtumisel vastuvõetud ministrite deklaratsiooniga ning Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) 2008. aasta deklaratsiooniga sotsiaalse õigluse kohta. Lepinguosaliselised võtavad arvesse üksteise majandusliku ja sotsiaalse olukorra olemust ja erinevusi.
3. Lepinguosaliselised kinnitavad veel kord oma tahet austada, edendada ja rakendada rahvusvaheliselt tunnustatud töö- ja sotsiaalõiguse põhinorme, mis on sätestatud eelkõige ILO 1998. aasta tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõiguste deklaratsioonis, ning rakendada nende suhtes siduvaid kehtivaid ILO deklaratsioone. Lepinguosaliselised teevad koostööd ja vahetavad teavet omavahel kokkulepitud asjaomaste tööhõive- ja tööjõuküsimuste kohta.
4. Koostöö võib toimuda muu hulgas vastastikusel kokkuleppel põhinevate eriprogrammide ja projektide kaudu, samuti dialoogi, koostöö ja algatuste kaudu ühist huvi

pakkumatel teemadel kahe- või mitmepoolsel tasandil, näiteks ASEMi, ELi-ASEANi dialoogi ja ILO raames.

Artikkel 43

Statistika

Lepinguosalised lepivad kokku, et lisaks liidu ning ASEANi vahel praegu toimuvale statistikaalasele koostööle ja kooskõlas oma õigusnormide ja strateegiatega edendatakse statistilise suutlikkuse suurendamist ja statistiliste meetodite ja tegevuspraktika ühtlustamist, sealhulgas statistiliste andmete kogumist ja levitamist nii, et oleks võimalik kasutada mõlemale poolele vastuvõetaval viisil statistikat, mis käsitleb rahvamajanduse arvepidamist, välismaiseid otseinvesteeringuid, kaupade ja teenustega kauplemist ja üldisemalt käesoleva lepinguga hõlmatud, ühiselt kokkulepitud valdkondi, mille andmeid on võimalik koguda, töödelda, analüüsida ja levitada.

Artikkel 44

Kodanikuühiskond

Lepinguosalised tunnistavad kodanikuühiskonna organisatsioonide ja akadeemiliste asutuste rolli ja võimalikku panust käesoleva lepingu raames toimuva koostöö toetamisel ning edendavad võimalikult ulatuslikult nendega peetavat dialoogi ja nende sisulist osalust asjaomastes koostöövaldkondades kooskõlas nende vastavate õigusnormide ja strateegiatega.

Artikkel 45

Avalik haldus

Lepinguosalised lepivad kokku, et teevad koostööd suutlikkuse suurendamiseks avaliku halduse valdkonnas. Kõnealuses valdkonnas toimuv koostöö võib hõlmata juhtimismeetodeid, teenuste osutamist, institutsioonilise suutlikkuse suurendamist ja läbipaistvust käsitleva hea tava vahetamist.

Artikkel 46

Katastroofide ohjamine

1. Lepinguosalised tunnistavad vajadust minimeerida looduslike ja inimtekkeliste katastroofide mõju. Lepinguosalised kinnitavad ühist pühendumust edendada ennetus-, leevendus-, valmisoleku-, reageerimis- ja taastamismeetmeid, et suurendada oma ühiskonna ja taristu vastupanuvõimet, ning teha võimaluse korral koostööd kahe- ja mitmepoolsel tasandil nimetatud eesmärkide saavutamise edendamiseks.

2. Koostöö võib muu hulgas toimuda järgmises vormis:
- (a) katastroofide ohjamist käsitleva hea tava jagamine;
 - (b) suutlikkuse suurendamine;
 - (c) teabe jagamine;
 - (d) üldsuse teadlikkuse ja üldiste teadmiste edendamine.

3. Lõikes 2 osutatud koostöö võib hõlmata katastroofiabi ja hädaabi käsitleva teabe jagamist, võttes arvesse nii ELi hädaolukordadele reageerimise koordineerimiskeskuse kui ka ASEANi humanitaarabi koordineerimiskeskuse tööd.

VIII JAOTIS

KOOSTÖÖVAHENDID

Artikkel 47

Koostööressursid

Lepinguosalised lepivad kokku, et eraldavad käesoleva lepinguga hõlmatud valdkondades seatud koostööeesmärkide täitmiseks vajalikud vahendid, sealhulgas rahalised vahendid, niivõrd kui nende kummagi ressursid ja õigusnormid seda võimaldavad. Kõnealune koostöö võib vajaduse korral muu hulgas hõlmata suutlikkuse suurendamise ja tehnilise koostöö algatusi, ekspertide vahetust, uuringute korraldamist ning muid lepinguosaliste vahel kokku lepitud tegevust.

Artikkel 48

Finantsabi ja -huvid

1. Lepinguosalised annavad käesoleva lepingu raames eraldatud ELi finantsabi koostöös usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetega ja lepinguosalised teevad koostööd oma finantshuvide kaitsmisel.
2. Lepinguosalised võtavad asjakohaseid meetmeid, et ennetada pettusi, korruptsiooni ja muud ebaseaduslikku tegevust, mis mõjutab nende finantshuve, ning võidelda nende vastu koostöös oma vastavate õigusnormidega. Kõnealused meetmed hõlmavad teabevahetust ja vastastikust haldusabi. Euroopa Pettustevastane Amet ja Malaisia pädevad ametiasutused võivad kokku leppida täiendavas koostöös pettustevastase valdkonnas.

Artikkel 49

Koostöömeetmetest tulenevad intellektuaalomandi õigused

Koostöömeetmetest tulenevad intellektuaalomandi õigused on käesoleva lepingu alusel kaitstud ja nende õiguskaitse on tagatud koostöös lepinguosalise õigusnormidega ning vastavate rahvusvaheliste lepingutega, mille osalised mõlemad lepinguosalised on. See ei piira ühegi kehtiva või tulevikus sõlmitava eraldiseisva koostöölepingu erisätete rakendamist.

IX JAOTIS
INSTITUTSIOONILINE RAAMISTIK

Artikkel 50

Ühiskomitee

1. Lepinguosalised lepivad kokku, et moodustavad käesoleva lepingu alusel ühiskomitee, mis koosneb kummagi lepinguosalise asjakohastest kõrgetasemelistest esindajatest ja mille ülesandeks on:

- (a) tagada käesoleva lepingu nõuetekohane toimimine ja rakendamine;
- (b) määrata kindlaks prioriteedid lepingu eesmärkide saavutamiseks;
- (c) anda soovitusi käesoleva lepingu eesmärkide saavutamise edendamiseks;
- (d) lahendada vastavalt artiklile 53 vajaduse korral lepingu tõlgendamisel, rakendamisel või kohaldamisel tekkivad erimeelsused;
- (e) vaadata vastavalt artiklile 53 läbi kogu mõlema lepinguosalise esitatud teave kohustuste täitmata jätmise kohta ja pidada teise lepinguosalisega konsultatsioone, et leida mõlemat lepinguosalist rahuldav lahendus;
- (f) tagada artikli 52 lõike 2 kohaste erikokkulepete rakendamine.

2. Ühiskomitee koguneb tavaliselt vähemalt iga kahe aasta tagant vaheldumisi Malaisias ja Brüsselis, vastastikusel kokkuleppel määratud kuupäeval. Lepinguosaliste vahelise kokkuleppega võidakse kokku kutsuda ka ühiskomitee erakorralisi koosolekuid. Ühiskomitee eesistujaks on lepinguosalised vaheldumisi. Ühiskomitee kohtumiste päevakord määratakse kindlaks lepinguosaliste kokkuleppega.

3. Ühiskomitee võib moodustada spetsiaalseid töörühmi, kes abistavad teda tema ülesannete täitmisel. Töörühmad esitavad igal ühiskomitee koosolekul komiteele oma tegevuse kohta põhjalikul aruande.

4. Ühiskomitee võtab vastu oma töökorra.

X JAOTIS

LÕPPSÄTTED

Artikkel 51

Teabe avaldamine

1. Käesolevas lepingus sätestatud ei tõlgendata nii, et see kohustaks kumbagi lepinguosalist esitama teavet, mille avaldamist peetakse oluliste julgeolekuhuvidega vastuolus olevaks.
2. Lepinguosalised tagavad käesoleva lepingu raames jagatud teabele nõuetekohase kaitse vastavalt üldsuse huvile teabele juurdepääsu suhtes ning kooskõlas oma vastavate õigusnormidega.

Artikkel 52

Muud kokkulepped

1. Käesolev leping ei mõjuta lepinguosalise poolt kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide suhtes võetud kohustuste kohaldamist või täitmist.
2. Lepinguosalised võivad käesolevat lepingut täiendada, sõlmides erikokkuleppeid käesoleva lepingu kohaldamisalasse kuuluvates koostöövaldkondades. Sellised erikokkulepped on käesoleva lepinguga reguleeritud üldiste kahepoolsete suhete lahutamatu osa ja need on osa ühisest institutsioonilisest raamistikust.

Artikkel 53

Kohustuste täitmine

1. Lepinguosaliste vahel lepingu tõlgendamisel, rakendamisel või kohaldamisel tekkivad erimeelsused lahendatakse rahumeelselt ühiskomitees peetavate konsultatsioonide või läbirääkimiste käigus, ilma kolmandate isikute või rahvusvahelise kohtu poole pöördumata.
2. Kui üks lepinguosalistest leiab, et teine lepinguosaline ei ole täitnud käesolevast lepingust tulenevat kohustust, teavitab ta sellest teist lepinguosalist. Lepinguosalised peavad konsultatsioone, et leida probleemile kumbagi rahuldav lahendus. Sellised konsultatsioonid toimuvad ühiskomitee egiidi all. Juhul kui ühiskomitee ei suuda leida probleemile kumbagi rahuldavat lahendust, võib teavitav lepinguosaline võtta asjakohaseid meetmeid. Käesoleva lõike tähenduses hõlmavad „asjakohased meetmed“ ühiskomitee poolt soovitatud meetmeid ja käesoleva lepingu kohaldamise osalist või täielikku peatamist.
3. Kui üks lepinguosalistest leiab, et teine lepinguosaline ei ole täitnud artikli 1 lõikes 1 ja artikli 7 lõikes 1 olulise osana kirjeldatud kohustust, teavitab ta sellest ning tema poolt kavandatavatest asjakohastest meetmetest viivitamata teist lepinguosalist. Teavitav lepinguosaline teavitab ühiskomiteed vajadusest korraldada asjas kiireloomuline konsultatsioon. Juhul kui ühiskomitee ei suuda leida 15 päeva jooksul konsultatsiooni alustamisest ning hiljemalt 30 päeva jooksul teavitamisest probleemile kumbagi rahuldavat

lahendust, võib teavitav lepinguosaline võtta asjakohaseid meetmeid. Käesoleva lõike tähenduses hõlmavad „asjakohased meetmed“ ühiskomitee poolt soovitatud meetmeid ja käesoleva lepingu või mis tahes erikokkuleppe kohaldamise osalist või täielikku peatamist artikli 52 lõike 2 tähenduses.

4. Asjakohased meetmed on proportsionaalsed käesoleva lepingu kohaste kohustuste täitmata jätmisega ning ei mõjuta käesolevast lepingust tulenevate ja vastava olukorraga mitteseotud teiste kohustuste täitmise jätkumist. Asjakohase meetme valimisel tuleb eelistada neid, mis segavad käesoleva lepingu või artikli 52 lõike 2 kohast erikokkuleppe toimimist kõige vähem.

Artikkel 54

Hõlbustamine

Et hõlbustada käesoleva lepingu raames tehtavat koostööd, lepivad lepinguosalised kokku, et annavad kooskõlas lepinguosaliste vastavate õigusnormidega koostööd ellu viivate ametnike ja ekspertide käsutusse nende ülesannete täitmiseks vajaliku vahendid.

Artikkel 55

Territoriaalne kohaldatavus

Käesolevat lepingut kohaldatakse ühelt poolt nende territooriumide suhtes, kus kohaldatakse ELi lepingut ja ELi toimimise lepingut nendes aluslepingutes sätestatud tingimustel, ja teiselt poolt Malaisia territooriumi suhtes.

Artikkel 56

Lepinguosaliste määratlus

Käesolevas lepingus tähistab mõiste „lepinguosalised“ ühelt poolt liitu või selle liikmesriike või liitu ja selle liikmesriike, kooskõlas nende vastavate pädevustega, ning teiselt poolt Malaisia valitsust.

Artikkel 57

Lepingu edasiarendamine ja muudatused

1. Kumbki lepinguosaline võib esitada kirjalikult ettepanekuid koostöö ulatuse laiendamise või käesoleva lepingu sätete muutmise kohta.

2. Koostöö ulatuse laiendamist käsitlevates ettepanekutes võetakse arvesse käesoleva lepingu või artikli 52 lõikes 2 osutatud erikokkulepete kohaldamisel või rakendamisel saadud kogemusi.

3. Koostöö ulatust laiendatakse või käesolevat lepingut muudetakse vastastikuse kirjaliku kokkuleppega, lisalepingute või -protokollide või lepinguosaliste poolt kokkulepitavate asjakohaste dokumentide kaudu.

4. Sellised lisalepingud, -protokollid või asjakohased dokumendid jõustuvad lepinguosaliste poolt kokkulepitud kuupäeval ning need on käesoleva lepingu lahutamatu osa.

Artikkel 58

Jõustumine, ajutine kohaldamine ja kehtivusaeg

1. Käesolev leping jõustub teise kuu esimesel päeval, mis järgneb kuupäevale, mil viimane lepinguosaline on teatanud vajalike juriidiliste menetluste lõpuleviimisest.

2. Olenemata lõikest 1 lepivad liit ja Malaisia kokku, et kohaldavad kuni lepingu jõustumiseni ajutiselt käesoleva lepingu osi, mille liit kindlaks määrab, kooskõlas lõikega 3 vastavalt oma asjakohastele sisemenetlustele ja õigusaktidele.

3. Ajutine kohaldamine algab sellise teise kuu esimesel päeval, mis järgneb kuupäevale, mil on kätte saadud:

- (a) liidu teade selleks vajalike menetluste lõpuleviimise kohta koos käesoleva lepingu ajutiselt kohaldatavate osade loeteluga ning
- (b) Malaisia asjakohaste menetluste ja õigusaktide kohane ratifitseerimiskiri.

4. Käesolev leping kehtib viis aastat. Leping pikeneb automaatselt ühe aasta kaupa, kui üks lepinguosaline ei teata teisele lepinguosalisele kuus kuud enne aastase perioodi lõppu kirjalikult oma kavatsusest mitte pikendada käesolevat lepingut.

5. Kumbki lepinguosaline võib käesoleva lepingu lõpetada, edastades teisele lepinguosalisele kirjaliku teate. Leping lõpeb kuus kuud pärast seda, kui teine lepinguosaline on teate kätte saanud.

Artikkel 59

Teated

Artikli 58 kohased teated esitatakse vastavalt Euroopa Liidu Nõukogu peasekretariaati ja Malaisia välisministeeriumile.

Artikkel 60

Autentne tekst

Käesolev leping koostatakse kahes eksemplaris bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, horvaatia, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi, ungari ja malai keeles, kusjuures kõik nimetatud tekstid on võrdselt autentset. Eriarvamuste esinemisel käesoleva lepingu tõlgendamisel suunatakse küsimus ühiskomiteele.

Sõlmitud [kuupäev] [kuu] kahe tuhande ... aastal [koht]

BELGIA KUNINGRIIGI NIMEL

BULGAARIA VABARIIGI NIMEL

TŠEHHI VABARIIGI NIMEL

TAANI KUNINGRIIGI NIMEL

SAKSAMAA LIITVABARIIGI NIMEL

EESTI VABARIIGI NIMEL

IIRIMAA NIMEL

KREEKA VABARIIGI NIMEL

HISPAANIA KUNINGRIIGI NIMEL

PRANTSUSE VABARIIGI NIMEL

HORVAATIA VABARIIGI NIMEL

ITAALIA VABARIIGI NIMEL

KÜPROSE VABARIIGI NIMEL

LÄTI VABARIIGI NIMEL

LEEDU VABARIIGI NIMEL

LUKSEMBURGI SUURHERTSOGIRIIGI NIMEL

UNGARI NIMEL

MALTA VABARIIGI NIMEL

MADALMAADE KUNINGRIIGI NIMEL

AUSTRIA VABARIIGI NIMEL

POOLA VABARIIGI NIMEL

PORTUGALI VABARIIGI NIMEL

RUMEENIA NIMEL

SLOVEENIA VABARIIGI NIMEL

SLOVAKI VABARIIGI NIMEL

SOOME VABARIIGI NIMEL

ROOTSI KUNINGRIIGI NIMEL

SUURBRITANNIA JA PÕHJA-IIRI ÜHENDKUNINGRIIGI NIMEL

EUROOPA LIIDU NIMEL

MALAISIA VALITSUSE NIMEL